КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 13.3.2009
COM(2009) 116 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Стратегия за НИРД и иновации в ИКТ — по-високи цели за Европа

{SEC(2009) 289}

В настоящото съобщение се предлага стратегия за утвърждаване на Европа като промишлен и технологичен лидер при информационните и комуникационните технологии (ИКТ), за увеличаване на привлекателността на Европа за инвеститори и специалисти в областта на ИКТ и за даване на гаранции, че икономиката и обществото се възползват по най-добър начин от развитието на ИКТ.

Основавайки се на силните страни на Европа, стратегията цели да увеличи усилията в научноизследователската и развойна дейност и иновациите (НИРДИ) в областта на ИКТ и да постигне максимален ефект в настоящия икономически контекст. Тя представлява част от подготовката на Европейски план за иновации и научноизследователска дейност, който ще обхваща основните технологии на бъдещето, включително ИКТ, както това бе предложено от Европейския съвет[1].

1. ИКТ — ОСНОВА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА СТОЙНОСТ И ЗА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

ИКТ предоставят важна инфраструктура и инструменти за създаване, споделяне и разпространяване на знание. Те повишават иновационния капацитет на всички сектори и имат принос за над 40 % от общия ръст на производителността[2].

Пазарът на ИКТ в световен мащаб достигна 2 000 милиарда EUR и понастоящем нараства с 4 % годишно. Делът на Европа в този пазар е 34 %, но добавената стойност на нейния ИКТ сектор е само 23 % от общата[3]. Делът на сектора в европейския БВП е 4,5 %, а при отчитане на добавената стойност на ИКТ в други сектори — дори по-голям.

ИКТ са също от съществено значение за преодоляването на предизвикателствата, стоящи пред европейското общество. Те предлагат уникални решения например за устойчиво здравеопазване и „добро“ остаряване, за повече сигурност и гаранции за неприкосновеност на личната сфера, за икономика с по-ниски въглеродни емисии и за интелигентен транспорт.

Значението на ИКТ намира отражение в бюджета за НИРД в световен мащаб, като делът на ИКТ обикновено е над 30 % от общата сума[4]. Това показва също, че ние все още се намираме в началния етап на революция в ИКТ.

За да бъде конкурентоспособна в глобален мащаб, днес Европа трябва непрекъснато да развива солидната база от знания в областта на ИКТ, да направлява развитието в ИКТ и да се възползва по най-добрия начин от иновациите в ИКТ в техния най-ранен стадий.

---

1 Заключения на Европейския съвет от 12.12.2008 г.
2 EU KLEMS, 2007
3 Доклад за европейската конкурентоспособност за 2006 г.; EITO (2006)
4 ОИСР: ИКТ и икономическият ръст, 2003 г.

2. НЕОБХОДИМОСТ ОТ СТРАТЕГИЯ

2.1. Водеща роля при излизането от икономическия спад

ИКТ предлагат жизнено необходими инструменти за излизането от настоящия икономически спад[5], за изграждането на устойчива икономика, за повишаването на ефективността, необходимо в публичния сектор, и за понижаването на растящите разходи във връзка например със застаряването на населението, енергетиката и околната среда.

Съществува опасност настоящата икономическа криза да унищожи постигнатото напоследък увеличение на частните инвестиции за НИРД по ИКТ. Затова е още по-важно да се гарантира, че обществената политика създава подходящи условия за запазване и дори за увеличаване на подкрепата за НИРД.

Към настоящия момент голям брой иновации в ИКТ са узрели за по-широко разпространение в модерната инфраструктура. Широколентовите мрежи например създават търсене на нови продукти и услуги. Наличието на оперативно съвместими общоевропейски цифрови услуги като електронен подпис, електронна идентификация и електронни обществени поръчки е от важно значение за доброто функциониране на единния пазар. Интелигентните транспортни системи допринасят за по-чист, по-ефикасен и по-сигурен транспорт.

2.2. Нови шансове за поемането на водеща роля

Икономиката, която определя посоката и темпото на промените в ИКТ, ще бъде същевременно тази, която ще спечели най-много от развитието на ИКТ.

Европа има шанса да играе водеща роля при разработването, управлението и формирането на „бъдещия интернет“, който постепенно ще замени настоящия уеб, стационарните и мобилните мрежи и обслужващата инфраструктура[6]. Създаването на възможност за свързване на трилиони устройства със скорости, надхвърлящи стотици Mbits/s, ще промени нашия начин на общуване и ползване на знание и ще доведе до радикални изменения в системите на производство и разпространение и при услугите в частния и публичния сектор.

Ще станем свидетели на нарастваща активност на потребителите, като общностните мрежи, мрежите с равноправен достъп и възможностите за потребителите да създават съдържание ще предложат нови форми на цифрово съдържание. Ще възникне необходимост хората не само да могат да извличат информация, но също и да я анализират и проучват.

Европа трябва да бъде в челните редици по отношение на следващото поколение компоненти и системи за ИКТ, да се възползва от новите възможности, които възникват в нанотехнологиите, фотониката и органичната електроника, както и в областта на интелигентните системи за транспорта и здравеопазването. Същевременно за Европа е от съдбоносно значение да поеме водеща роля при изграждането на

---

[5] COM(2008)800
[6] COM(2008)594

радикално нови технологични парадигми и при новите мултидисциплинарни НИРД на границата между ИКТ и други области.

Европа следва също да поеме водеща роля в преобразованията с помощта на ИКТ, произтичащи от специфичните предизвикателства в нейното общество. Например, тя трябва да заеме челна позиция при разработването на базирани на ИКТ персонализирани здравни системи, които ще подобрят значително диагностиката и лечението на болестите[7] и ще удължат периода на независимост на възрастните хора. Европа следва също да се превърне в двигател на напредъка в областта на базираните на ИКТ инструменти за наблюдение и контрол, които ще допринесат за оптимизиране на енергийната ефективност, безопасността и сигурността при строителството и транспорта[8].

Европа е признат лидер в отделни сектори на ИКТ като например в секторите телекомуникационно оборудване и услуги, софтуер за предприятия, роботика, технологии за сигурност и фотоника. Тя играе също водеща роля в света на пазарите за приложения на ИКТ като например телемедицина и медицинско оборудване, автомобилна, авиационна и космическа електроника, както и вградени ИКТ, които дават основата за иновации при всички продукти и услуги. Това ни осигурява най-изгодната позиция за направляване и формиране на развитието на ИКТ и за извличане на полза от възникващите в бъдеще шансове.

В рамките на този процес Европа следва да подкрепя нови, по-гъвкави и по-отворени модели за иновация, в които опитът на водещите потребители и иновационните общности играе важна роля при направляването на НИРД.

2.3. Недостатъчно финансиране за НИРД и иновации в ИКТ

В Европейския съюз на НИРД по ИКТ се падат една четвърт от съвкупното частно финансиране за НИРД, една трета от работещите в сферата на НИРД и една пета от всички патенти[9]. Дори при това положение секторът на ИКТ в ЕС инвестира в НИРД по-малко от половината от средствата, които инвестира съответният сектор в САЩ, като тази разлика представлява половината от изоставането в частното финансиране на НИРД.

Освен това в ЕС е налице растящ недостиг на квалифицирани специалисти за НИРД по ИКТ, който води до няколко стотин хиляди вакантни работни места[10].

Сравнително малко от световно признатите центрове за върхови постижения в ИКТ се намират в Европа. Това влияе върху привлекателността на Европа за ученици, студенти и изследователи, а също и за частни инвестиции. Само щатът Калифорния привлича два пъти повече рисков капитал отколкото цяла Европа[11].

Извършването на обществени поръчки в предпазарен стадий на ИКТ с цел модернизиране на публичните услуги е изключително слабо развито в Европа към

---

7 COM(2007)860
8 COM(2008)241
9 EC/JRC/IPTS: ПРОГНОЗА
10 COM(2007)496
11 E&Y: Доклад за развитието и тенденциите относно глобалния рисков капитал, 2008 г.

днешна дата. В ЕС то възлиза на сума, по-малка от 1 милиард EUR, срещу 10 милиарда EUR в САЩ[12]. Това не само засяга качеството и ефикасността на нашите обществени услуги, но и свидетелства за пропуснати възможности за разкриване на нови пазари чрез осигуряването на предимството на ранен старт за доставчици от Европа.

2.4. Пречки за развитието на бизнеса в ИКТ

Установените за ЕС стойности по отношение на започване, оцеляване и напускане на бизнеса са съизмерими с тези на конкуриращите региони. Обаче в други части на света успешните нови предприятия се развиват по-бързо, навлизащите на пазара демонстрират по-голямо разнообразие на нивата на производителност и забелязва по-силна тенденция по-производителните предприятия да разширяват своя пазарен дял[13].

Това предполага, че в ЕС пречките за развитието представляват по-голям проблем отколкото пречките за започването на бизнес. Съществуват много причини за недостатъчния ръст на европейските МСП, например неподходящи условия за достъп до пазарите, за иновации и за финансиране, както и прекомерна регулаторна тежест.

2.5. Разпокъсаност на пазара за иновации в ИКТ

Разпокъсаността на европейския пазар за иновативни продукти и услуги в ИКТ е един от основните фактори, обуславящи ниското ниво на инвестиции и бавното развитие на МСП с висок потенциал за развитие.

Необходимо е рамковите условия на режимите за регулиране, стандартизиране и управление на правата върху интелектуалната собственост (ПИС) да бъдат адаптирани към новите реалности. Дори и след либерализирането на европейския сектор на телекомуникациите все още не е постигнат истински вътрешен пазар в тази област. Процесите и структурите на стандартизиране трябва да станат по-гъвкави и да предложат по-диференцирана реакция, в зависимост от това дали характерът на мисиите изисква публична намеса или те са ориентирани предимно към пазарната динамика. Системата на ПИС трябва също да бъде подобрена чрез създаването на патент на Общността за иновационни предприятия в ИКТ, за да бъдат защитени техните изобретения в единния пазар[14].

Разпокъсаното публично търсене и бавното развитие на иновациите на базата на ИКТ в публичния сектор в Европа също са сред основните слабости. Често сътрудничеството между публичните органи, занимаващи се с обществени поръчки на иновативни решения на базата на ИКТ (например в здравеопазването, транспорта, енергетиката) и тези, които отговарят за НИРД/иновации, е минимално. Това означава от една страна липса на достатъчна осведоменост относно новите потребности на публичните услуги, а от друга — непознаване на технологичните иновации, както и че връзките между програмите за НИРД/иновации и обществените поръчки са слаби.

---

12 COM(2007)799

13 Доклад за европейската конкурентоспособност за 2008 г.

14 COM(2008)465

2.6. Разпокъсаност на усилията в областта на НИРД за ИКТ

Независимо от полаганите напоследък усилия за авангардни изследвания, като Съвместните технологични инициативи[15] (СТИ) и съвместните научноизследователски програми в рамките на Седма рамкова програма на ЕС за НИРД (РП7), европейското пространство за НИРД по ИКТ остава разпокъсано[16].

Слаба свързаност се наблюдава и между елементите на „триъгълника на знанието“ – политиките в областите на иновациите, НИРД и образованието, които често се определят от различни министерства и независимо една от друга.

Последиците от това са дублиране на усилията, липса на критична маса, затруднения при съвместно решаване на общи проблеми и, в резултат, възвращаемост на инвестициите за НИРД под оптималното ниво.

2.7. Сложни механизми на финансиране

ЕС, държавите-членки и междуправителствените организации разполагат с допълващи се политики и действия в подкрепа на НИРДИ в Европа. За да даде насоки за употребата на фондове на Общността, Европейската комисия публикува „Практическо ръководство за възможностите за финансиране от ЕС на научноизследователската дейност и иновациите“. Независимо от това, потенциалните получатели често са объркани, когато трябва да решат кой източник на финансиране е най-подходящият за дадена дейност.

Въпреки че оценката ex-post на експертната група Aho през 2008 г. констатира, че инвестициите са били добре управлявани и ефективни при постигането на своите цели, и независимо от подобренията, въведени с РП7, експертната група призова за създаването на по-прости и по-гъвкави механизми за финансиране чрез въвеждането на подход на повишено доверие към участниците.

3. СТРАТЕГИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ВОДЕЩА РОЛЯ

За да развие своите силни страни и да се възползва от нови възможности в ИКТ, Европа трябва да си постави по-високи цели. Една по-ефикасна и систематична стратегия за НИРДИ в ИКТ трябва да се занимае както с предлагането, така и с търсенето, внасяйки в цикъла на иновациите и „триъгълника на знанието“ повече взаимодействия между потребители и производители и изграждайки по-добри връзки между политиките на регионално, национално и общностно ниво, в съответствие с поставената на широка основа стратегия на ЕС за иновации и на базата на Европейското изследователско пространство.

Това изисква мобилизирането на ресурси и на заинтересовани субекти по три свързани линии:

(1) Увеличаване на обема и ефективността на публичните и частните инвестиции в НИРДИ на ИКТ в Европа.

---

15 Artemis и Eniac

16 COM(2008)468

(2) Разпределяне на НИРДИ ИКТ в Европа в ключови области с различни приоритети и намаляване на разпокъсаността на усилията.

(3) Улесняване на възникването на нови публични и частни пазари за иновативни решения на базата на ИКТ.

3.1. Увеличаване на обема и ефективността на инвестициите

Европа трябва да увеличи **инвестициите в НИРД ИКТ**, така че да постигне **удвояване** на стойността им в рамките на едно десетилетие.

1. Важно е да се гарантира, че обществените политики създават подходящи условия за запазване на подкрепата за НИРД.

   Годишното финансиране на сътрудничеството **на ниво ЕС** в областта на **НИРД по ИКТ чрез РП7 ще се повиши от 1,1 милиарда EUR през 2010 г. до 1,7 милиарда EUR през 2013 г.**

   Държавите-членки се приканват да **съобразят** националните си програми **с това увеличение на бюджета**, като преориентират някои съществуващи публични ресурси и потърсят нови пътища за осигуряване на публично и частно финансиране и същевременно избягват ефекти на заместване и гарантират, че частните инвеститори ще продължават да се конкурират за намирането на най-добрата идея. С оглед на бюджетните ограничения държавите-членки се насърчават да търсят пътища за увеличаване на ефикасността на публичното финансиране на НИРД по ИКТ.

   Европейската комисия ще продължи да **наблюдава и сравнява инвестициите** в НИРД по ИКТ в ЕС[9].

2. Увеличаването на обществените поръчки за иновации и НИРД по ИКТ ще доведе до повишаване на качеството на нашите публични услуги и ще повиши конкурентоспособността чрез предимствата на ранния старт.

   Държавите-членки се приканват да се ангажират с по-стратегическо и по-широко използване на обществените поръчки за иновации и НИРД по ИКТ и да проучат възможностите за използване на **обществени поръчки в предпазарен стадий**[11].

   Европейската комисия ще подкрепи действията по насърчаване на **обмена на опит** и ще потърси пътища за осигуряване на **стимули** за съвместно прилагане на система за обществени поръчки в предпазарния стадий.

3. Увеличаването на общественото финансиране за НИРД по ИКТ е от съществено значение, но не е достатъчно само по себе си за привличането на частно финансиране. Схемите, приложени за пръв път при **СТИ** в рамките на РП7, показаха как индустрията може да бъде привлечена към **публично-частни партньорства (ПЧП)**, ускоряващи иновациите, благодарение на стратегии за съвместни технологични разработки, обединяване на ресурси и по-гъвкав и икономичен подход.

Европейската комисия ще проучи други области, в които комбинираните стратегии и ресурси са от значение, **например „бъдещия интернет“,** за да установи по какъв начин **ПЧП** биха могли да засилят иновативността и конкурентоспособността. Тя ще проучи също как ПЧП биха се развивали в областта на приложенията и услугите на ИКТ, евентуално съвместно с други теми от РП7, например чрез координирани покани.

4. **Кохезионната политика** предлага друг важен допълнителен източник на помощ за НИРДИ в ИКТ.

Държавите-членки и регионите се насърчават да запазят нивото на предвидените инвестиции в НИРДИ, в това число и съфинансирането при изграждането и оборудването на **съоръжения за НИРД по ИКТ** и помощта за новите подходи от рода на направляваните от потребностите на потребителя и от набрания опит НИРД.

5. Необходими са специални усилия за допълнително улесняване на достъпа на бизнеса, в това число на МСП, до **рисков капитал, частен капитал и заеми** за НИРД по ИКТ.

Европейската комисия ще създаде **платформи за по-интензивен диалог** между инвеститори и новатори в ИКТ в цяла Европа. Тя ще положи усилия за осигуряване на гаранции за инвестиции в предприятия с висок ръст в ИКТ чрез Европейския инвестиционен фонд, Финансовия инструмент за подялба на риска по РП7 и други **инструменти на ЕИБ**. Също така, тя ще подпомага насочването на **вниманието в глобален план към европейските технологии** и свързаните с тях възможности за бизнес.

Освен това ***Европейската комисия*** ще се придържа към политиката си на насърчаване на **по-нататъшното участие на МСП** в ИКТ в рамките на РП7 и след нея.

Държавите-членки и регионите се приканват да увеличат усилията си в тази област, по-специално като приложат **по-фокусирана политика за създаване на клъстери** и за **подпомагане на иновационни МСП**, между другото чрез инициативата Eurostars, основаваща се на член 169 от Договора, в рамките на правилата, определени от насоките за инвестиции на рисков капитал, чрез мрежата за НИРДИ и чрез актуалния Общ регламент за групово освобождаване.

Националните и регионалните власти на ***държавите-членки*** могат да предпочетат да се включат в **JEREMIE** и да използват **ЕФРР** за поощряване създаването на нови възможности за бизнес и на развитието на МСП.

3.2. Определяне на приоритети и намаляване на разпокъсаността

Европа има нужда от по-добра координация на своите политики и от съсредоточаване и специализиране на своите ресурси, не на последно място с цел създаване **в Европа на центрове за върхови постижения в ИКТ**.

Това води до по-тясно сътрудничество между Общността, държавите-членки, индустрията и академичните среди, като Общността поема ролята на посредник при многостранните транснационални форми на сътрудничество.

1. Първото ниво на координация е разработката на **съвместни стратегии и политики** в ЕС.

   Държавите-членки се приканват да **засилят диалога**, установен в рамките на Форума на националните директори на научните изследвания по ИКТ, и да предвидят по-широко взаимодействие с други групи като Консултативната група по ИКТ и свързаните с ИКТ Европейски технологични платформи (ЕТП).

   Във важните сектори като наноелектрониката и уеб-базираните услуги е необходима **споделена европейска визия** не само за НИРД, но също и особено за цялата верига на развитие на иновациите и на квалификацията и за ролята на публичната политика за увеличаване на конкурентоспособността.

   Европейската комисия **ще подсили групите на заинтересованите субекти**, като се опира на ЕТП, за да начертае пътни карти на развитието, от НИРД до търговската реализация, и за да предложи приоритети на публичната политика за развитието на важните сектори в Европа.

2. Когато се наложи **обединяване на ресурси** за справянето с определен проблем, е необходима още една стъпка.

   На базата на опита от EUREKA, СТИ и **Съвместната научноизследователска програма** „Интелигентна заобикаляща среда“, ***Европейската комисия*** ще проучи други области, в които общите действия биха довели до достигането на критична маса, в отговор на определени обществени предизвикателства, например ИКТ за постигане на енергийна ефективност, или за постигане на точно определени цели с насърчителен ефект за индустрията.

3. С оглед на опита, натрупан при работата с високопродуктивната мрежа за електронни комуникации GÉANT и с грид инфраструктурата EGEE, друга област, в която засилването на многостранното сътрудничество между държавите-членки и техните региони е от значение, е областта на **инфраструктурата за НИРД по ИКТ и базираните на знания клъстери за иновации**.

   Държавите-членки и регионите се приканват да засилят сътрудничеството си при **планирането, прилагането и съвместното ползване на инфраструктурата за НИРДИ по ИКТ**, по-специално в областите, изискващи големи инвестиции, напр. наноелектрониката, органичната електроника и фотониката, както и високопроизводителните изчислителни системи и съоръженията за експериментиране с мрежи, софтуер и услуги. Това е от съществено значение за фокусирането на усилията, специализирането и подхранването на клъстери за иновации и знание от голям мащаб.

   Европейската комисия ще подкрепи **платформи за сътрудничество между държавите-членки** в тази област.

4. Ключова роля за сближаването на съответните индустрии, предприемачи, институти за НИРД и университети ще играят нови инструменти като **Общностите на знания и иновации (ОЗИ)** в ИКТ по линия на Европейския институт за иновации и технологии (ЕИТ).

Концентраторите на знание играят ключова роля при мобилността на изследователите между индустрия и академична среда, което е фактор от принципно значение за **увеличаването на привлекателността на кариерата на изследовател в ИКТ**.

Европейската комисия насърчава Управителния съвет на ЕИТ да се съобрази в пълна степен с възможностите и предизвикателствата на ИКТ при определяне на приоритетните области на ОЗИ.

5. В ЕС е налице растящ недостиг на квалифицирани специалисти за НИРД по ИКТ.

Европейската комисия ще подкрепя **инициативите „Нови умения за нови работни места“, „Цифрова грамотност“ и „Електронни умения“**[17], включително мерки за насърчаване на младежи и жени да изберат кариера в областта на ИКТ.

3.3. Създаване на условия за възникването на пазари за иновации

ЕС трябва да бъде в състояние да **произведе и предложи равностойността на своя дял на световния пазар на ИКТ**. Това изисква наличието на подходящи условия за растеж на предприятията от сектора на ИКТ и засилено сътрудничество за разкриване на нови европейски пазари за иновации.

В допълнение към общите политически мерки, създаващи по-благоприятни условия за развитието на бизнеса в ЕС, публичният сектор като потребител на решения, предлагани от ИКТ, може да играе ролята на инструмент за стимулиране на иновациите в ИКТ.

1. **Политиката за НИРДИ в ИКТ следва да подпомогне развитието на други политики** (здравната, енергийната, транспортната и т.н.), за да позволи на Европа да обновява по-бързо във вертикалните пазари и да модернизира своите услуги в отговор на обществените промени.

Държавите-членки и регионите се приканват да насърчават по-тясното сътрудничество между потребители и създатели на иновации в ИКТ в различни звена на правителствата и администрациите. Това следва да доведе до **съвместни пътни карти за нуждите от публични услуги, които могат да бъдат удовлетворени с помощта на ИКТ**.

Държавите-членки и регионите се насърчават също да си сътрудничат по-тясно за определянето и осъществяването на **публичното търсене за иновации в ИКТ**. Това ще позволи на възложителите да си поделят рисковете и разходите, присъщи на иновациите и НИРД, да осигурят оперативна

[17] COM(2008)868; SEC(2008)2629; COM(2007)496

съвместимост и съгласуваност на решенията и да се възползват от икономиите вследствие на мащаба.

Освен това ***държавите-членки*** и регионите се приканват да улеснят възникването на пазари за иновации в ИКТ като средство за увеличаване както на инвестициите в ИКТ, така и на разпространението на ИКТ.

В този контекст инициативата „Региони за икономическа промяна“[18] се явява важен инструмент за улесняване на междурегионалното сътрудничество.

Европейската комисия ще подкрепя **обмена на опит** на всички нива.

2. Осигуряването на **оперативна съвместимост** и възникването на **стандарти** е от съществено значение за насърчаване на широкото разпространение на иновациите в ЕС.

Европейската комисия ще положи усилия за ревизиране на **процеса на стандартизиране в ИКТ**, включително и чрез „бяла книга“, предвидена за пролетта на 2009 г. С цел да се отстранят пречките за развитието на пазари за иновации в ИКТ, ще бъде изготвен списък с приоритетни действия. Този списък на действия ще включва предложения за подобряване на връзките между изследователи, стандартизиращи организации, форуми и консорциуми в ИКТ.

Чрез раздела за ИКТ в Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (РПКИ), ***Европейската комисия*** ще ускори и подкрепи набор от общоевропейски пилотни проекти за оценка и разпространение на **иновативни решения в ИКТ, по-специално за услугите в публичния сектор**. РПКИ ще подкрепи също и **МСП, които участват в пилотни приложения** на особено иновативни технологии и услуги, и разработването на **отворени платформи за направлявана от потребителите иновация**.

Успехът на тези пилотни проекти ще зависи от последователната подкрепа и участие на национални, регионални и местни органи в ***държавите-членки***, допълнени от действия на регионално и локално ниво.

3.4. Проекти на европейско ниво, обхващащи етапите от НИРД до внедряването

За да ускори постигането на специфични обществени цели, ***Европейската комисия*** разглежда възможностите за оказване на подкрепа на **фокусирани проекти от значителен мащаб, които обхващат различни стадии на иновационния цикъл**, с цел разработването на модерна общоевропейска инфраструктура за услуги.

Въз основа на поуките, извлечени от ПЧП в СТИ, от пилотните проекти по ПКИ и от Инициативата за водещи пазари, всеки проект мобилизира критична маса от ресурси, в това число и помощи за НИРД, предпазарни обществени поръчки и помощи за иновации и разпространение. Примери за това са:

---

[18] COM(2006)675

i) **Иновативни ИКТ решения за устойчиво здравеопазване.** Ефикасното управление на хроничните болести изисква прецизни и надеждни устройства за наблюдаване на здравословното състояние и персонализирано лечение. НИРД е необходима също и в областта на ефикасния достъп до медицински знания, анализа и обмена на данни. Изпитването и проверката на нови процеси са от съществено значение за здравеопазването, точно както и сертифицирането и стандартизацията.

ii) **Иновативни ИКТ решения за енергийна ефективност.** Динамичното формиране на цените в енергийната мрежа изисква нови електронни платформи за търговия. Управлението на качеството на енергията налага нови децентрализирани системи за наблюдение и контрол и интелигентни методи на измерване.

iii) **Инфраструктура за управление на електронната идентификация (eID)** като база за надеждни услуги в областта на електронното правителство и електронната търговия. Наличието на множество решения в момента води до разпокъсаност, несъвместимост и липса на възможности за контрол от страна на потребителя и на прозрачност. Текущите проекти по РП7 и по ПКИ представляват важна стъпка към създаването на общоевропейски проект за въвеждане на ефективна инфраструктура за eID.

Като част от подготовката на Европейския план за иновации и научни изследвания, в резултат на **изпитването и проверката на вариантите**, които биха спечелили от координирането на усилията, ще възникнат допълнителни съображения.

3.5. Опростяване и фокусиране

Инвестициите трябва да бъдат управлявани добре, а административната тежест да бъде намалена, за да се увеличи привлекателността на участието в действия на местно, национално и европейско ниво за иновационни предприятия, в частност на МСП, и да се постигне по-висока ефективност на НИРДИ.

Европейската комисия призовава Парламента и Съвета да подкрепят **новата инициатива за премахване на бюрокрацията** и да позволят по-голяма гъвкавост на програмните процедури. Публичните органи на всички нива се приканват да окажат подкрепа на Европейската комисия при разработването един по-толерантен към риска метод за подпомагане на НИРД в Европа.

3.6. Международно сътрудничество

Международното сътрудничество, насочено към преодоляването на научните и технологичните предизвикателства, би следвало да заздрави позицията на европейските НИРД, индустрия и технологии в световен мащаб, тъй като партньорите споделят опит, разработват общи пътни карти, стандарти и оперативно съвместими решения. Съвместните международни отговори на глобалните социално-икономически предизвикателства следва да налагат целите на европейската политика в решенията.

Европейската комисия ще **се стреми към глобални партньорства** при търсенето на отговори на някои от големите предизвикателства на бъдещето в областта на НИРД по ИКТ като „бъдещия интернет“, квантовата обработка на информацията и квантовите комуникации или ИКТ, при които се взаимстват решения от живи организми.

Държавите-членки вече бяха приканени да **определят съвместно приоритетни области**, в които координирани усилия на ЕС биха довели до по-осезателен ефект[19].

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Като най-голямата икономика в света, която има и най-големия дял в световния пазар на ИКТ, Европа може да има основателни амбиции нейната икономика, нейните правителства, центрове за НИРД и университети да определят развитието в областта на ИКТ, да инвестират повече в иновациите в ИКТ и да развиват нова стопанска дейност.

Ако Европа успее да увеличи инвестициите си, да обедини ресурсите си, когато е необходимо, и да осигури конкурентни пазари, насърчаващи иновациите, то към 2020 г. можем да очакваме ситуация, при която:

– Европа е **удвоила частните и публичните инвестиции в НИРД по ИКТ**, удвоила е инвестициите на рисков капитал в МСП с висок потенциал за развитие и е утроила използването на предпазарни обществени поръчки в областта на ИКТ;

– Европа е създала **нови пет центъра за върхови постижения на световно ниво в областта на ИКТ**, предвид размера на частните и публичните инвестиции в тези центрове;

– Европа е **развила нови иновационни сектори в областта на ИКТ**, като една трета от всички разходи за НИРД по ИКТ е инвестирана в предприятия, създадени в последните две десетилетия;

– делът на Европа в световното производство в областта на ИКТ **е най-малкото равен на нейния дял като потребител на световния пазар на ИКТ**.

За развитието на НИРДИ по ИКТ в Европа настоящото съобщение предлага комбинация от стимули на базата на пазарното търсене и на пазарното предлагане. Това включва увеличаване на инструментите на програмите както в областта на търсенето, така и в областта на предлагането, засилване на сътрудничеството между заинтересованите страни и подкрепа за проекти, засягащи иновационната верига.

Стратегията трябва да разкрие пазари с по-ясно изразени изисквания на потребителите, позволяващи по-кратки иновационни цикли, по-бързи отговори

---

[19] COM(2008)588

на социално-икономическите предизвикателства и нови шансове за индустрията в Европа. В резултат възвращаемостта на инвестициите трябва да се ускори и по този начин да доведе до увеличаване на привлекателността на Европа за инвеститори, предприятия и изследователи.

Приканват се държавите-членки да подкрепят предложената стратегия и да насърчат националните и регионалните власти и частните заинтересовани субекти да участват в подготовката на бъдещи действия.